

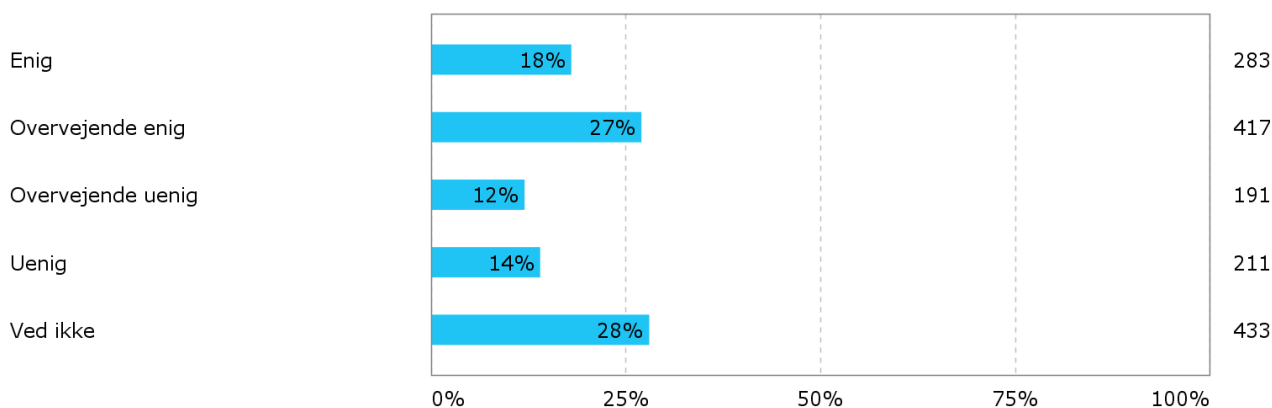
Det siger FOAs medlemmer om fordeling af barselsorlov

FOA har i perioden 30. marts – 11. april 2012 gennemført en undersøgelse om barselsorlov via forbundet elektroniske medlemspanel. Svarprocenten i undersøgelsen var 64. 1.528 medlemmer har deltaget i den del af undersøgelsen, der handlede om barselsorlov.

Hovedresultaterne af undersøgelsen er:

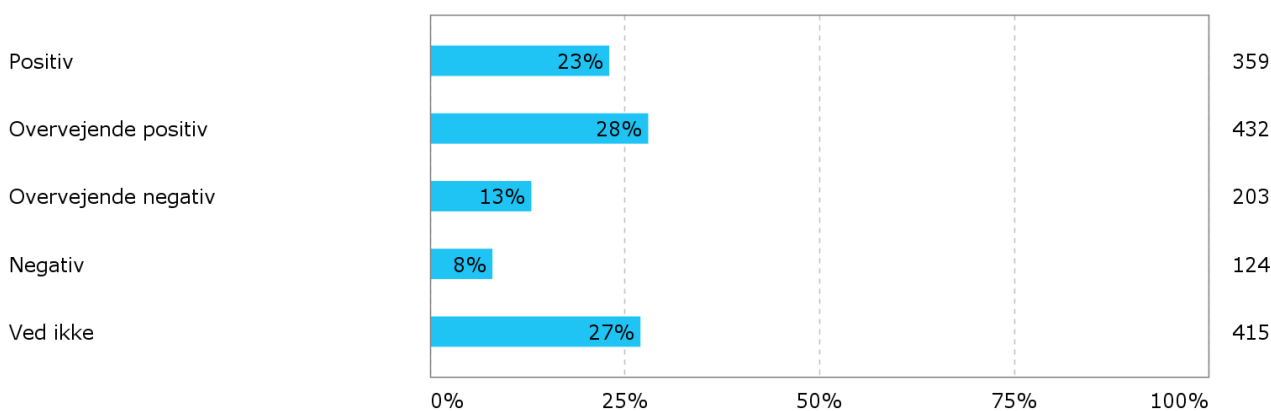
- Knap halvdelen af medlemmerne i undersøgelsen er enige eller overvejende enige i, at barselsorloven bør fordeles mere ligeligt mellem far og mor. En fjerdedel er uenige i dette, og næsten 3 ud af 10 har ikke vidst, hvad de skulle svare.
- Lidt over halvdelen af de adspurgte er positive eller overvejende positive over for at øremærke 12 uger af barselsorloven til faren. 1 ud af 5 er overvejende negative eller negative, og lidt over en fjerdedel har svaret "ved ikke".
- 3 ud af 4 af de medlemmer, der er overvejende negative eller negative over at øremærke 12 uger af barselsorloven til far, mener, at familien selv skal have frihed til at fordele barselsorloven.
- De medlemmer i undersøgelsen, der har børn under 5 år, har stort set alle været enige med den anden forælder om, hvordan barselsorloven til deres yngste barn skulle fordeles mellem mor og far.
- 6 ud af 10 af de medlemmer, der har børn under 5 år, har svaret, at økonomi (dvs. forskel i fars og mors løn) i høj grad eller i nogen grad var en væsentlig årsag til, at de og deres yngste barns anden forælder fordelte barselsorloven, som de gjorde.

Figur 1. Er du enig eller uenig i, at barselsorloven bør fordeles mere ligeligt mellem mor og far?

Det ses af figur 1 ovenfor, at knapt halvdelen (45 procent) af de medvirkende i undersøgelsen er enige eller overvejende enige i, at barselsorloven bør fordeles mere ligeligt mellem mor og far. En fjerdedel (26 procent) er overvejende uenige eller uenige, og næsten 3 ud af 10 (28 procent) har ikke kunnet tage stilling til spørgsmålet.

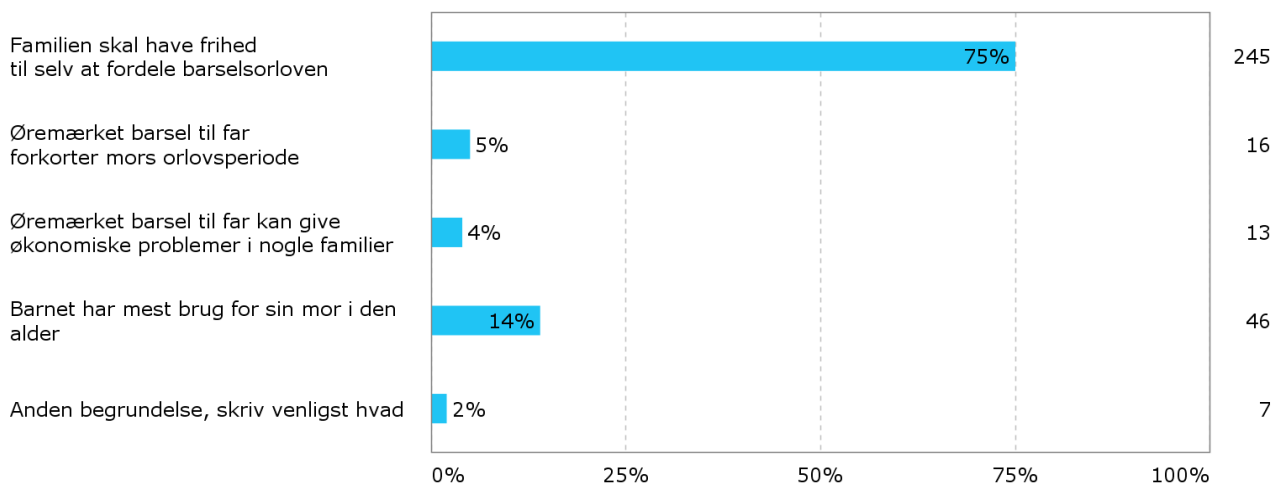
Figur 2. Er du overvejende positiv eller negativ over for at øremærke 12 uger af barselsorloven til faderen?

Medlemmerne er blevet spurgt om deres holdning til at øremærke 12 uger af barselsorloven til faren. De er i den forbindelse gjort opmærksom på, at øremærkning til faren indebærer, at moren ikke kan tage den øremærkede del af barselsorloven – ubrugt øremærket barselsorlov bortfalder. Medlemmernes svar fremgår af figur 2 ovenfor.

Halvdelen (51 procent) erklærer sig positive eller overvejende positive over for at øremærke 12 uger af orlov til faren. 1 ud af 5 (21 procent) er overvejende negative eller negative over for en sådan øremærkning. Igen ses, at lidt flere end en fjerdedel af de adspurgte ikke er afklarede mht. spørgsmålet - de har således svaret "ved ikke".

Figur 3. Hvad er baggrunden for din holdning? - Sæt kryds ved det udsagn, du er mest enig i eller skriv din egen begrundelse

Antal svar: 327.

Anmærkning: Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der har svaret, at de er overvejende negative eller negative over for at øremærke 12 uger af barselsorloven til faderen.

De medlemmer, der har svaret, at de er overvejende negative eller negative over for at øremærke 12 uger af barselsorloven til faren har kunnet angive én af fem mulige begrundelser for deres holdning.

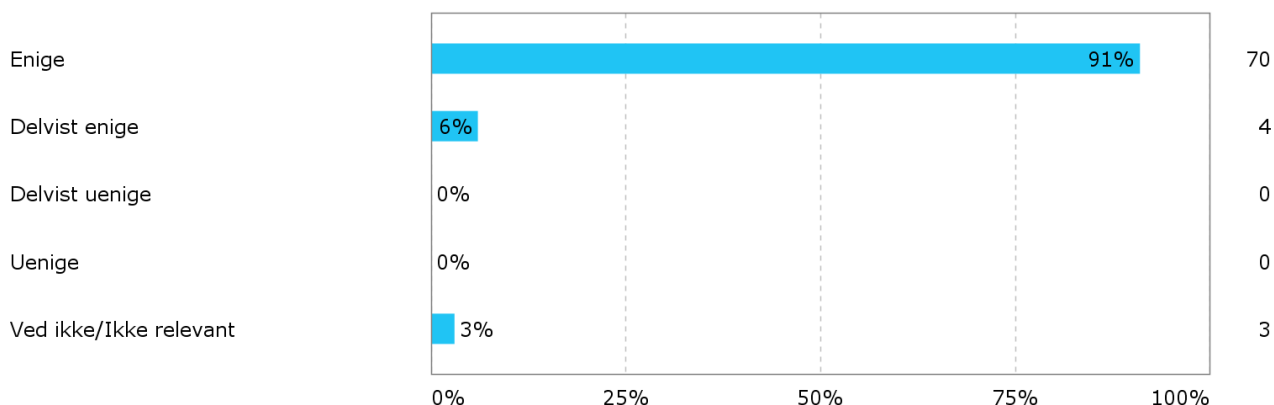
Svarene ses i figur 3 ovenfor. Figur 3 viser, at 3 ud af 4 af disse medlemmer er mest enige i den begrundelse, at familien skal have frihed til selv at fordele barselsorloven. 1 ud af 7 (14 procent) peger på udsagnet om, at barnet har mest brug for sin mor i den alder. Kun 1 ud af 20 har valgt begrundelsen, at øremærket barsel forkorter mors orlovsperiode og det samme gælder den mulige begrundelse, at øremærket barsel til far kan give økonomiske problemer i nogle familier. Af de seks medlemmer, der har angivet andre begrundelser end de nævnte, nævner de fire hensynet til amningen.

Medlemmerne i undersøgelsen er blevet spurgt, om de har børn under 5 år. Det er der kun 77, der har. Disse medlemmer er blevet spurgt, hvor mange ugers barselsorlov de holdt i forbindelse med deres yngste barns fødsel. 1 ud af 4 har svaret, at de ikke kan huske dette. De øvrige har holdt mellem 0 og 52 ugers orlov.

De kvindelige medlemmer i denne gruppe har i gennemsnit holdt 40 ugers orlov. Deres yngste barns far har i gennemsnit holdt ca. 3 ugers orlov – spændende fra 0 uger til 20 uger (i et enkelt tilfælde).

Blandt de få mandlige medlemmer med børn under 5 år i undersøgelsen, har de fleste holdt 2 ugers barsel, der er også en enkelt, som har holdt 32 uger.

Figur 4. Hvor enige eller uenige var du og dit yngste barns anden forælder om, hvordan I skulle dele barselsorloven mellem jer?

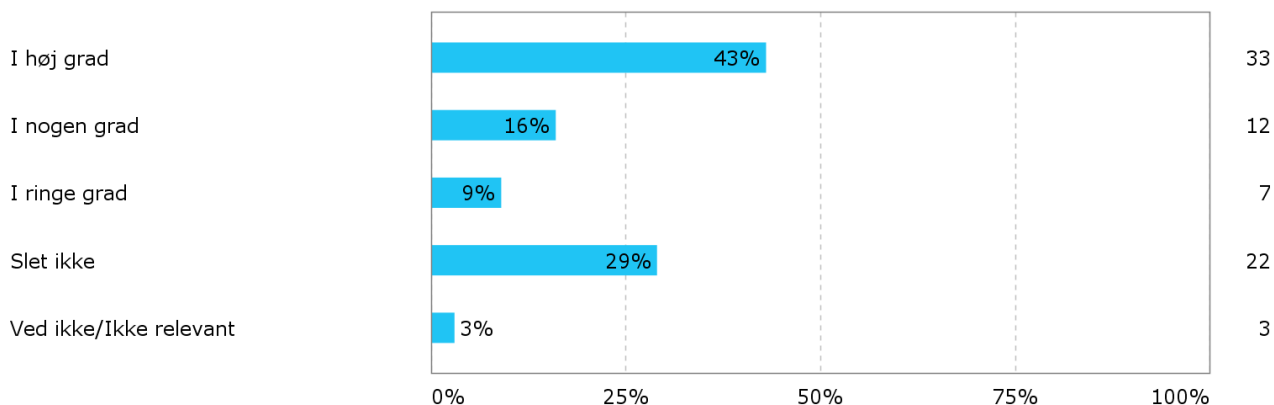
Antal svar:77.

Anmærkning: Spørgsmålet er kun stillet til de medlemmer, der har oplyst i undersøgelsen, at de har ét eller flere børn under 5 år.

De medlemmer i undersøgelsen, der har børn under 5 år, er blevet spurgt, hvor enige eller uenige de og deres yngste barns anden forælder var om, hvordan de skulle fordele barselsorloven imellem sig.

Det ses af figur 4 ovenfor, at 9 ud af 10 af disse medlemmer var enige om fordelingen. Andre 1 ud af 20 var delvist enige.

Figur 5. I hvilken grad var økonomi (dvs. forskel i jeres løn) en væsentlig årsag til, at I delte barselsorloven, som I gjorde?

Antal svar:77.

Anmærkning: Spørgsmålet er kun stillet til de medlemmer, der har oplyst i undersøgelsen, at de har ét eller flere børn under 5 år.

I figur 5 ses, hvor stor betydning økonomi (dvs. forskellen i forældrenes løn) havde for, hvordan medlemmerne med børn under 5 år delte barselsorloven med den anden forælder. For 4 ud af 10 var økonomi i høj grad var en væsentlig årsag til fordelingen. 1 ud af 6 har svaret, at dette i nogen grad var tilfældet, og 1 ud af 10, at det gjaldt i ringe grad. For 3 ud af 10 var økonomi slet ikke en væsentlig årsag til fordelingen af orloven. Uddybende kommentarer fra medlemmer med børn under 5 år

De medlemmer, der har børn under 5 år, har kunnet uddybe årsagerne til, at de og deres yngste barns anden forælder valgte at dele barselsorloven, som de gjorde. Den mulighed har 30 medlemmer benyttet sig af.

Ni kvindelige medlemmer er inde på, at længere barselsorlov af forskellige grunde ikke var foreneligt med det arbejde, som barnets far havde. Et medlem nævner, at det ikke var velset på farens (mande)arbejdsplads at holde mere fri end højest nødvendigt, et par andre nævner, at faren lige var begyndt på et nyt arbejde.

Her kommer et citat fra et af de ni nævnte medlemmer - det vedrører også parrets økonomi:

"Min kæreste er håndværker, og det faktum, at han ville blive fyret i forbindelse med barsel, og at han ville have svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet efterfølgende var den overvejende grund! Lønnen var også vigtig, da det er lettere at mangle min løn end hans i vores månedlige budget."

Flere andre medlemmer peger på amningen eller morens behov for at restituere sig efter fødslen. Der er også en lille håndfuld, som er inde på, at faren ikke er så god til at have med helt små børn at gøre eller ikke havde lyst til at gå hjemme. Her kommer et citat, der vedrører nogle af disse årsager:

"Som mor ammede jeg i al den tid, jeg kunne, derfor var det også mest praktisk, jeg var derhjemme. Barnet har mest brug for sin mori den første tid, mener vi begge. Desuden er min mand ikke så meget for bleskift og barnegråd."

Der er et par kvindelige medlemmer, der nævner barnets fars situation på arbejdsmarkedet som begrundelse for, at han ikke fik mere del i orloven. Én far var således arbejdsløs og hjemme i forvejen, en anden havde meget afspadsring til gode, som han brugte i stedet for orlov, og en tredje var selvstændig og kunne afspadsere, som han havde lyst til.

To udsagn skiller sig ud – de kommer fra hhv. et kvindeligt og et mandligt medlem, hvor mor og far delte orloven mere ligeligt.

Det første lyder som følger:

"Vi vurderede sammen, at det ville være godt for alle parter, at vi delte orloven. Jeg havde fuld løn de første 26 uger. Herefter gik faren på barselsdagpenge, hvilket var en kraftig nedgang i hans indtægt – men vi prioriterede det alligevel."

Det andet udsagn kommer her, og i denne historie er den ene forælder (moren) i en særlig situation – nemlig under uddannelse:

"Vi falder uden for normen, da jeg som far holdt 32 ugers orlov med vores datter, og moderen "kun" holdt de første 14 uger. Dette passede godt for alle parter, da min kone så kunne gøre sin uddannelse færdig, mens barnet var helt lille, og jeg så kunne tage resten af orloven. Det har været særdeles positivt for alle."

Undersøgelsens metode

Undersøgelsen om, hvilke holdninger FOA-medlemmerne har til fordelingen af barselsorloven mellem mor og far er gennemført i perioden 30. marts - 11. april 2012 via forbundets elektroniske medlemspanel. Medlemmerne fik én påmindelse i indsamlingsperioden.

Deltagerne i medlemspanelet er sammensat af medlemmer, der har meldt sig til panelet via forbundets hjemmeside, og medlemmer, der - tilfældigt eller via undersøgelser uden for panelet – er hvervet for at sikre en bred repræsentation fra forbundets sektorer mv.

Undersøgelsen om barselsorlov var en del af en større undersøgelse, der også indeholdt andre emner (bl.a. uddannelse og medlemmernes ønsker til deres arbejdstid).

I alt har 1.528 medlemmer svaret på alle eller nogle af spørgsmålene om barselsorlov. Svarprocenten i undersøgelsen som helhed er 64 procent – den ligger på linje med andre undersøgelser via medlemspanelet.

Svarene fra ikke-fuldt gennemførte interviews er inkluderet i analysen. Svarene er vægtet for sektortilhørsforhold.¹

---

¹ Medlemmerne af FOA tilhører én af de følgende fire sektor: Kost- og Servicesektoren, Pædagogisk Sektor, Social- og Sundhedssektoren eller Teknik- og Servicesektoren.